

formă de singular atestată: *мѣщанинъ* (< 1513—1515 >, С В 509). În polonă, din sec. XIV: *mieścic* 'locuitor, cetățean' de la *miasto* 'oraș' (în doc. nostru cu terminația ucraineană -*uc*, împrumutată și de poloni: -*icz*), apoi *mieszczanin* (la 1400)<sup>1</sup>. Din pol. în rus. *мищанин* și ucr. *містянин*. V. Brückner, 330 s.v. *miasto*; SW II 964 și 966 (s.v. *mieścic* și *mieszczanin*), Srezn. II 244, 253; Vasmer II, 130. În unele documente apare și termenul *коуругарь ликовскѣи*, rom. *pîrgarii* lioveni < germ. Bürger 'orașean, cetățean' (1460, В II, 272). În documentele galițiano-volinieni *мѣстичъ*, 'mieścic' (cf. V. Rozov, *Укр. грамоти*, p. 35 glosar; Kuraszkiewicz, *Gramoty...*, p. 130).

*Посполство*, pol. *pospolstwo*, 'popor, mase, «țara»' («micii stăpîni de pămînt și eventual orașenii»<sup>2</sup>). În documente externe, de pildă 1462, martie 2 (В II 289), un act de vasalitate al boierilor moldoveni în frunte cu mitropolitul Teoctist către Cazimir al Poloniei, se spune că boierii se supun сь оу҃снмъ посполствомъ 'cu toată țara'. În v. pol. *pospolstwo* 'adunare, norod, masele de mici orașeni' (SW, IV 755); ucr. *поспільство, посполство* (Hrinčenko, III, 367).

*Прако*, pol. *prawo*, 'drept, lege'. Foarte frecvent în expresiile *подлоу҃г хрестіанского прака, подласг земскаго прака* și în alte situații ca de pildă: *а ѡни да бѣштѣ ѡт коза как прако* (1460, В I 37); *але икашко... добѣл сь кь сего прака и сѣдѣ, а тома... стратил сь кь сего прака и закона* (1460, В I 41); *щобѣи... не платил холопскимъ и татарскимъ пракомъ николи ничего* 'ca să nu plătească, după dreptul robilor și al tătarilor. niciodată nimic' (1470, В I 140); *ѡнъ бѣлѣ ималѣ ѡтъ кь сего прака стратити* (1503, В II 485); *и счинил есми емѣ закон подласг земскаго прака, 'după obiceiul pămîntului'* (1481, В I 258). În legătură cu această expresie, I. Bogdan scrie că «прако trebuie tradus cu «drept» (jus) spre a-l deosebi de «așezămînt» (законъ) și «obicei» (обычай); în fond toate trei exprimau același lucru dar au venit pe căi diferite: obiceiul era încetățenit de mult, аșezămîntul e de origine mai nouă, bulgărească, iar *drept* de origine polonă (прако)»<sup>3</sup>. *Prawo* în polonă are sensuri diferite printre care și cel cuprins în documentele noastre: 'drept, lege' (v. Brückner 435).

*Очина, вчинна, v. pol. odczyzna > ojczyzna*, 'țară, moșie, ocină, domeniu'. Apare de obicei sub formele slave răsăritene *ѡтчина, ѡтчинна, обчина, очина* (= rom. *ocină*). Cu suf. -*изна* (cf. pol. -*zna*, ca în cuvintele *potrzebizna, podobizna*, etc.) apare începînd din 1435 în documente externe cit și interne: *а мы есми дали нашемѣ миломѣ кратѣ, استفанѣ кожеди, ѡт нашихъ вчинныхъ, держакѣ на имѣ...* (1435, С II 682); *и добили есми нашу вчинну пракою, 'și am dobîndit ocina noastră cea adevărată,* (1447, С II 732); *и да ест намъ свободно быти и добыкати нашу вчинну, землю молдавскѣю* (1499, В II 422, de trei ori în text). În acte interne: *и чѡеи его милости столѣ подли насѣ добыти наша вчинна* (1448, С II 305); *какъ сь своимъ пракомъ вчинны* (1452, С II 422); *и продалъ скою пракою ѡтчинну, на имѣ лужани* (1453, С II 495). Într-un act extern din 1503 (В II 485): *ѡтѣчина*. Sreznjevski (Матер., II, 830—831) înregistrează *отъчина* și *отчина* = *очина* = *очьчина*. În v. polonă *odczyzna* (v. XV); în v. XVI *ojczyzna*, precum *ojciec* < *ociec* (v. Brückner, 376).

<sup>1</sup> Cf. Z. KLEMENSIEWICZ, T. LEHR-SPLAWIŃSKI, S. URBAŃCZYK, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa, 1955, p. 202.

<sup>2</sup> Cf. *Viața feudală...*, p. 351, 353, cap. *Marile adunări ale țării* de A. CAZACU.

<sup>3</sup> Cf. *Documente de la Ștefan cel Mare*, II, p. 240, nota 1.